

«Үөһээ Бүлүү улууһа (оройуона)» муниципальной тэриллии
Муниципальной бюджетунэй уопсай үөрэхтээһин тэрилтэтэ –
Ороһу орто оскуолата

Уруок технологической картата

Предметэ: төрөөбүт литература
Кылааһа: 5

Уруок тиэмэтэ: С.С.Васильев-Борогонской “Айыы Дьураҕастай” олонхото.

Саха тылын уонна литературатын учуутала
Кондакова Люция Петровна

Уруок былаана.

Кылаас: 5

Уруок тиэмэтэ : С.С.Васильев-Борогонскаяй “Айыы Дьураҕастай” олонхото.

Уруок сыала: норуот тылынан уус-уран айымньытын сонурҕатыы. Олонхону ааҕыы, ис хоһоонун ырытыы. Үлэ тэтэрээтин оноруу. Төрөөбүт тылбыт барҕа баайын, сүмэтин ингэринии. Тылы байытыы, сайыннарыы.

Уруок тиибэ : саҕа тиэмэни үөрэтэр уруок.

Уруок тэрилэ: проектор, ноутбук, экран, “Олонхо тыла” диискэ, бэлиэтэнэр карточкалар.

Уруок хаамыыта

Уруок хаамыыта	Соруктар	Учуутал үлэтэ	Үөрэнээччи үлэтэ	Үөрэх дэгиттэр үөрүйэхтэрин сайыннарыы
1. Тэрээһин чаас	Кылааска үлэлиир эйгэни тэрийии.	Эбэрдэлэһии. Уруокка бэлэми тэрийии, болҕомтону тардыы.	Үөрэнээччи уруок хаамыытыгар киириитэ.	Бодоруһар – учууталы, доҕотторун кытта үлэлиир сатабылы былааннааһын. Бэйэни салайынар – уруокка үлэлииргэ былааннаныы.
2. Сонурҕа тыы	Уруок туругар киллэрии.	Слайданан тирэх ыйытыылары биэрии. - Бу хартыналарга эһиги тугу көрөбүт? Бу ойуулары ханнык биир уопсай өйдөбүл түмэрий? (норуот айымньыта) .	Слайдаҕа көстөр хартыналарга хоруйдары биэрэр. - Олонхо - - остуоруйа - Олонхоһут ... - норуот айымньыта	Билэр-көрөр: иһитиннэрииттэн саамай сүрүнүн араарар. Бодоруһар: оҕолору, учууталы өйдөөн истэр, санаатын сааһылаан этэр.
3. Уруок сыалын туруоруу.	Уруокка үлэ сыалын туруоруу, чопчулааһын.	Онон бүгүңнү уруокка туох туһунан кэпсэтэрбит буолуой? - Уруокпут сыала тугуй? - Уруокпут тиэмэтин туох диэн ааттыахха сөбүй? - Бүгүн биһиги, Сергей Степанович Васильев- Борогонскаяй “Айыы	Норуот айымньыта. Олонхо.	Тобулук өйү сайыннарыы: сыал – сорук туруорууну. Билэр- көрөр: суруйааччы олобун,

		Дбураҕастай” диэн олонхотун ааҕан саҕалыахпыт. (С.С.Васильев-Борогонская айар үлэтин туһунан кылгастык билиһиннэри)		айар үлэтин туһунан билии. Бодоруһар: кэпсэтиигэ кыттар, дьон санаатын истэр.
4. Саҕа тиэмэни үөрэтии	Учуутал ааҕарын болҕойон истии.	1. Паарталаргытыгар илиистэр сыталлар. Мин олонхону ааҕар кэммэр истэ олон олонхо уобарастарын бэлиэтэнэ олоруоххут. Олонхону олуктарынан ааҕар. 2. Орто дойдуну хохуйууну истии (1. 1.2) 3. Аал луук мас туһунан истии (3 3.2) 4. Айыы бухатырын хохуйууну истии (4 4.2) 5. Бухатыыр уордайар тылын истии (7 7.2)	Учуутал ааҕарын болҕойон истэллэр. Илиистэригэр бэлиэтэнэллэр.	Билэр – көрөр: айымны тылын – өһүн, ис хоһоонун билии. Айымны ис хоһоонун ырытар, наардыыр, сөптөөх эппиэти булар, түмүк онорор. Бодоруһар: кэпсэтиигэ кыттар, дьон санаатын истэр, бэйэ санаатын сааһылаан этэр.
5.Сорудаҕы бэрэбиэр кэлээһин	Сорудаҕы истии	Илиискэ бэлиэтэммиттэрин ыйыталаһы	Бэлиэтэммиттэрин көрө олон эппиэттиллэр.	Санаатын сааһылаан саҕарар, ырытар, эппиэтиир сатабылы инэри.
6. Сынна ланна таабырыннаһы		Фольклор айымнылары саамай бэргэн тыллаах, кыра, оҕо аймах ордук таптыыр жанра ханнык этэй? (Таабырын). Чэ, эрэ, таабырыннаһахха! ☐ Эргийэр-эргийэр элэйбэт, барар-барар бараммат баар үһү (сир) ☐ Айыы уола көмүс курунан далбаатанар үһү. (чаҕылҕан). ☐ Кэллэрбин эрэ кэпсиэм, төннөрбөр төрүт санарыам суоҕа	Таабырыннары таайаллар	Толкуйдуур, ырытар, ырыналгыыр .

		диир баар үһү. (кэ5э) ☐ А5ыс атахтаах араллаан бухатыыр баар үһү(оо5уй) ☐ Сайыннары-кыһыннары уларыбат кыыс о5о баар үһү(харыйа) ☐ оттон эрэ урут тахсар, хагдарыйыан иннинэ хатан хаалар баар үһү (ньургуһун) ☐ Сырсаллар-сырсаллар да, хайалара да куоппат үһү(атахтар)		
7. Чинэтии	Үөрэппити чинэтии	Уруокка үөрэппити ыйыталаһыы. Чинэтии	Уруокка тугу сананы билбиттэрин , истибиттэрин эппиэттиллэр	Кэпсэтиигэ кыттар, дьон санаатын истэр, бэйэ санаатын сааһылаан этэр.
8. Түмүк. Дьибэ5э үлэ	Дьибэ5э сорудах бизрии.	Дьибэ5итигэр Орто дойду туһунан өйтөн аа5арга бэлэмнэнэн кэлэ5ит. Көрсүөххэ диэри!	Дьибэ5э сорудах суруналлар. Көрсүөххэ диэри!	